

Bölüm 12

BELEDİYELERDE SOSYAL HİZMET YÖNLÜ UYGULAMALAR: KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ÖRNEĞİ

Sami KALAYCI¹

Giriş

İkinci Dünya Savaşı sonrasında artan sosyo-ekonomik sorunlara karşı sosyal refah devleti anlayışının benimsenmeye başlamasıyla devletlerin sosyal ve ekonomik sorun alanlarına müdahale süreci hızlanmıştır. Bu süreçte yoksulluk, işsizlik, göç gibi çeşitli toplumsal sorunların çözümü için kabul gören bu tür devlet anlayışında sosyal hizmet ve yardım politikalarında büyük bir gelişim yaşanmıştır. Böylece ilerleyen dönemlerde ülkelerin merkezi yönetimi yanında yerel yönetimlerin de rol ve görevler üstlendiği bir sistem ortaya çıkmıştır.

Devletler, toplumsal sorunlara müdahalede, kendilerine özgü sosyal yapı ile idari sistemlerine göre kadın, çocuk, yaşlı, engelli gibi toplumdaki dezavantajlı birey ve gruplara yönelik çeşitli sosyal hizmet ve yardım politikaları üretmişlerdir. Bu süreçte ülke yönetimleri geliştirdikleri bu politikaları da en kısa sürede, hızlı ve etkili bir şekilde sunmayı da hedeflemişlerdir. Bu bağlamda ülke yönetimleri, merkezi yönetim yanında yerel yönetimlerini de güçlendirerek sosyal hizmet ve yardım politikalarını gerçekleştirmeye başlamıştır.

Yaşanan süreçle birlikte gerek gelişmiş ve gerekse de Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde yaygınlaşan refah politikaları hem merkezi yönetim hem de yerel yönetimler eliyle devam ettirilmiştir. Özellikle 2000 yılından sonra Türkiye de yeni kamu yönetimi anlayışına bağlı olarak yeniden düzenlenen yerel idareler, yerel alanda politika üretme, geliştirme ve gerçekleştirme konularında refah sistemlerinin tamamlayıcı bir unsuru haline dönüşmüştür (Kesgin, 2012: 177). Ancak 2012 yılında Türkiye yeni bir sürece girerek düzenlenen yeni yasalar ile yapısal değişimler sonucunda Büyükşehir Belediyeleri ön plana çıkartılarak diğer yerel yönetimlere kıyasla sosyal hizmet ve yardım konularında temel aktör konumuna getirilmiştir.

¹Dr. Öğr. Üyesi, Şırnak Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, samiklyc@gmail.com

nulan sosyal hizmet yönlü çalışmalarıyla daha açık ve net bir şekilde görülebilmektedir. Bunların yanı sıra Büyükşehir Belediyeleri için mevcut örgütlenmeleri içerisinde hem insan hem mali kaynak hem de mevzuat yönünden eksiklerin giderilmesiyle sosyal hizmet alanında daha ileriye gidebileceği konusu da tartışmaya açılarak araştırılması gereklidir.

Kaynakça

- Abay, A. R. & H. Ceylan. (2011). Sosyal Hizmet Kurumlarının Tarihsel Gelişimi. Muammer Sarıkaya (Ed.), *Sosyal Hizmet Kurumlarında Yönetim* içinde (1-24). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık. 1. Basım. Şubat.
- Cılga, İ. (2004). *Bilim ve Meslek Olarak Türkiye’de Sosyal Hizmet*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmetler Yüksekokulu Yayını. Yayın No: 16. Birinci Baskı. Kasım.
- Devlet Planlama Teşkilatı (2001). *8. Beş Yıllık Kalkınma Planı, Sosyal Hizmetler ve Yardımlar Özel İhtisas Komisyonu Raporu 2001*. (09.08.2018 tarihinde <http://www3.kalkinma.gov.tr/DocObjects/Download/3500/oik605.pdf> adresinden ulaşılmıştır.)
- Eryılmaz, B. (2013). *Kamu Yönetimi - Düşünceler, Yapılar, Fonksiyonlar, Politikalar*. Kocaeli: Umuttepe Yayınları. Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş 6. Baskı. Ağustos.
- Friedlander, W. A. (1965). *Sosyal Hizmetin Kavram ve Metodları*. (Elkin Besin, Çeviren). Ankara: Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Sosyal Hizmetler Genel Müdürlüğü Yayınları. Yayın No: 43. Kardeş Matbaası.
- Karakılçık, Y. (2013). *Yeni Yerel Bölgesel Gelişmeler Işığında Yerel Yönetimler Yeni Yerinden Yönetim Uygulamaları -Tartışmaları - Yaklaşımları*. Ankara: Seçkin Yayıncılık. Birinci Baskı. Mart.
- Kesgin, B. (2012). *Kamu Sorumluluğunda Sosyal Hizmet*. İstanbul: Açılım Kitap Yayınları. Birinci Baskı. Aralık.
- Kongar, E. (2007). *Sosyal Çalışmaya Giriş*. Ankara: SABEV Yayınları. Sosyal Çalışma Dizisi:16. Tıpkı Basım. Basım Günü: 01 Aralık 2007.
- Ökmen, M. & B. Parlak. (2010). *Kuramdan Uygulamaya Yerel Yönetimler İlkeler Yaklaşımlar ve Mevzuat*. Bursa: Alfa Aktüel Yayınları. 2. Baskı. Şubat.
- Özer, M. A. & M. Akçakaya. (2014). *Teorik Boyut Yerel Yönetimler*. Ankara: Gazi Kitabevi. Eylül.
- Özer, M. A. & S. M. Önen. (2016). *200 Soruda Yönetim / Kamu Yönetimi*. Ankara: Gazi Kitabevi. Haziran.
- Uyar, H. (2018). *Türkiye’de ve Dünya’da Yerel Yönetimler: Kısa Bir Tarihçe*. (10.08.2018 tarihinde <http://kisi.deu.edu.tr/hakki.uyar/6.pdf> adresinden ulaşılmıştır.)
- Zastrow, C. (2015). *Sosyal Hizmete Giriş*. (Durdur Baran Çiftçi, Çeviri Editörü). Ankara: Nika Yayınevi. 3. Baskı. Şubat.
- 1580 Sayılı Belediye Kanunu.
- 3593 Sayılı Belediye Kanunu.
- 5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu.
- 6360 Sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. (12.08.2018 tarihinde <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6360.pdf> adresinden ulaşılmıştır.)
- 2828 Sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu. (11.08.2018 tarihinde <https://cocukhizmetleri.aile.gov.tr/uploads/pages/kanunlar/2828-sayili-sosyal-hizmetler-kanunu.pdf> adresinden ulaşılmıştır.)
- 3723 Sayılı Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun. (11.08.2018 tarihinde https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/KANUNLAR_KARARLAR/kanuntbmmc074/kanuntbmmc074/kanuntbmmc07403723.pdf adresinden ulaşılmıştır.)
- Konya Büyükşehir Belediyesi (2018a). *2017 Yılı Faaliyet Raporu*. (12.08.2018 tarihinde http://www.konya.bel.tr/dosyalar/2018_f_rp.pdf adresinden ulaşılmıştır.)
- Konya Büyükşehir Belediyesi (2018b). *2016 Yılı Faaliyet Raporu*. (12.08.2018 tarihinde http://www.konya.bel.tr/dosyalar/2016_FaaliyetRaporu.pdf adresinden ulaşılmıştır.)
- Konya Büyükşehir Belediyesi (2018c). *2015 Yılı Faaliyet Raporu*. (12.08.2018 tarihinde <http://www.konya.bel.tr/dosyalar/2015FaaliyetRaporu.pdf> adresinden ulaşılmıştır.)
- Konya Büyükşehir Belediyesi (2018d). *Konya Büyükşehir Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı*. (12.08.2018 tarihinde <http://www.konya.bel.tr/dosyalar/sp2015-2019.pdf> adresinden ulaşılmıştır.)